

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad caritativum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdeknél.

Uj esztendő.

Ácsolnak, faragnak. Az öreg esztendő koporsóját faragják. Egy két óra még, beletesszük a koporsóba, megkonditjuk felette a halál bús harangját s visszük gyorsan, sietve a megásott sírgödörhöz.

Sirassuk-e? tudunk-e könnyet fakasztani szemeinkből? Mikor egy év előtt megszületett, tudtuk-e érte lelkesülni? Őszintén szólva: nem. Tehát őszinték volnának-e a könnyek, melyek most peregnének utána? Azt hisszük — nem.

Most egy éve úgy néztünk a jövőbe, mint a vándor a sötét éjszakába. Vége lesz-e már az éjszakának? Mikor derül fel valahára a hajnal ennek a szomorú nemzetnek szomorú egére? Nem tudunk reménykedni Széll Kálmán után keserves vajadás-következett s aztán Tisza Istvánal vert meg bennünket a magyarok Istene. Ott láttunk legalább jóakaratot, ennél csak zsarnoki önkényt, a vasmarkot és rombolást. Addig volt a víz mellett tűz, a setétség mellett napsugár, a kétségbeesést vigasztalta a reménység. Tisza kormányzása óta sötét köd ül mindenben. A bizalmatlanságot, a reménytelenséget, kétségbeesést úgy vonsozjuk magunkkal, mint rabmadár a láncát.

Évtizedek óta nem volt így élére ál-

litva a helyzet, összegabalyodva az Ariadne fonala.

Termet-e biztatót, boldogítót a régi év? Semmit. Azért tesszük el gyorsan. Dobáljuk sietve koporsójára a hantokat s írjuk a fejára: Itt pihen a magyar nemzet szomorú esztendéje.

Ácsolnak, faragnak. Az új esztendő böcsőjét készítik. Helyezzük bele a reménységet és ringassuk Vajjon nem pusztul-e el? Nem vár-e rá keservesebb sors az ideinél is? Hiszen oly gyenge, oly vézna, oly életképtelen.

De jó az Isten! Mikor teremtett, a reménységet a szívünkbe adta. A míg a szív meg nem szűnik dobogni, a reménység is él. A fej, a kéz és láb bénává lehet, de a szív, a reménység az élet utolsó percéig él. Tudnunk kell azt is, hogy a nemzetek sorsát az Isten intézi. Szevége hajlékából vigyázó szemmel tekint reánk. Szerencsétlenség nem történhetik veünk az ő tudta nélkül, ha lesújt, ha balkeze korbácsot suhogtat felettünk, hűlőkézzel a sorsunkat készíti előre.

Mi keresztények nem tudunk kétségbeesni. A magyarok Isteue ezur esztendőn keresztül ó! de sok megpróbáltatást mért már ránk, hány-szor fakasztott könnyeket szemeinkből, hány-szor hajtotta le térdeinket a föld poráig. De sohse akarta, hogy

elpusztuljunk. Egy ideális jövőben való hitet sohasem törölt ki szívünkől. Megtörni, magyar nemzeti múltunkban való hitünkől megfosztani sohasem akart bennünket. A sötét éj után kell a hajnalnak, a háboru után a békekötésnek, a küzdelem után győzelemnek következnie.

Ha próbára akart tenni, ha sújtott, ha ostort mért reánk, tudta, miért tette.

A zsarnoki góg — lehetetlen, hogy el tudja tiporni minden virágunkat. Ez a nemzet a föld mélyébe bocsátotta le gyökereit s azok kisarjadzanak a felülről szálló napsugár hatása alatt, ha száz vihar százszor megtépi is a nemzet fáját.

Ezért nem tudjuk mi féltetni a magyarok hazáját, ha száz Tisza István száz bilincset kovácsoltat is kezére-lábjára.

Az Isten is segít... szabad népek valánk s azok leszünk.

Választások Fejérmegyében.

Ugy látszik, hogy nincs már mód rá, hogy kikerülhessük s mivel mindenkit közelről érdekel, tehát szívesen foglalkozunk vele.

Székesfehérvárott Zichy Jenő grófnak még nincs ellenjelöltje. A 26-ki értekezlet, a melyet zárt ajtók mögött s irtózatossággal tartottak meg huszonhárom, ellene nyilatkozott

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

A beszélő baba históriája.

Írta: **Dr. Minimus.**

(Vége.)

— Eccellenza — szólította meg egy szegényesen öltözött suhanc a mellékutcában, — ajánlékozzon meg valamivel, mert gyötör az éhség. Inkább elviszem, ha megengedi, azt a kis csomagot, a hova parancsolja.

— Jöjjön máskor, most nincs érkezésem, — mondá bosszankodva Checco ur.

— Eppen azért. Maradj én segítsek sietni, — okvetetlenkedett a suhanc.

— Fiu, takarodjál, mert baj lesz! — Baj-e? Azt hiszi, megijedek a meszelőforma bajszától?

A megjegyzés talált. Checco azt hitte magáról, hogy legalább is annyira el van látva türelemmel, mint az orosz hadihajók páncéllal. Mindent eltűrt. De ha a bajszát bántották, iziben kigyuladt benne a harag vöröstűzű fáklya. Hátrafordult, hogy büntetésével sújtsa a vakmerőt, mikor éktelen láma támadt körülötte. Egész

csomó suhancot, inast, csavargót látott, a kiknek kétségtelenül ügyes számárvéleése és nyelvöltögetése mind az ő becses személye ellen irányult. Az utca aranyifjúsága volt, a jövődö tolvajgeneráció nagyreményű csemetéi. Az utca pedig mindenütt nagyhatalom, különösen Itáliában, a melyet mindennek lehet csufolni, csak rendőrállamnak nem.

Checco ur belátta, hogy itt csak a menekülés segít. Ha ez a had megsejti nála a babát, egész életére nevétségessé teszük. Kétségbeesetten nézett körül. A suhanc megértette

— Kocsit akart Eccellenza? Hova rendeljem? — Az utca végire!

A fiu elinált, Checco ur rohamlépésben utána; nyomában a füttyölő, ordító gyereksereg.

— Hopp a rézangyalát a keserűségének! Borbély az ur, vagy kidobták valahonnét, hogy így repül! — S a hang birtokosa megrázzan emberül a beleötköző Checco urat, a világosság felé fordította, közben kitódult az egész érdemes kompánia a vendéglőből, a hol, a mint látszott, a Szilveszter-este öröme, alaposan beszézeltek.

— Nini! Hisz ez Don Checco, a vén bűnös! Evviva! De mi a csudát hordoz a karján? Csak nem állott be dadának?

Checco félrekapta terhét a kutató keze elől. Ez volt a veszte. A gyors mozdulatban leesett a baba takarója, s a rózsás gyerekar kimosolygott a polyák közül a hülyedező környezetre. A hatás általános volt.

— Most vagy soha! — gondolta a szorongatott ember és mig azok kádecniat kerestek a különös cseményre, egy hatalmas ugrással kilépett a bámulo csoport közepéből. Eppen akkor ballagott arra a lövönatos. Egy-kettőre fönniermett rajta és meghuzta magát a szögletben.

Csupa tisztoskoru matróna ült a kocsiában. Checco urnak több, mint gyors megjelenésére abbaradt a társalgás. Az asszonyok gyanakodva vizsgálták utitársukat és jelentős pillantásokat váltottak egymással. Közben megjelent a szakaszvizsgáló is a jegy árért. Checco ur még mindig szerencsés megmenekülésén örvendezett és boldog nyugalmában egészen megfeledkezett az ovatosságról. Mig pénztárcáját előkotorászta, a babát egyszerűen a hóna alá vette. A kocsi zökent, Checco ur rezzent, a baba nyekkent, mert megtalálta nyomni az oldalát. A vitásra ijedten kapta megint karjára a nyivakoló számszámot; a matrónák között pedig méltatlankodó gúzs keletkezett.

Papp Károly

Székesfehérvárott
 Városház-tér, 5. szám alatt.
 (Bejárati a Megyeház-utczáról.)

Mindenmü úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, vegaruk, valamint ágynemü-től tisztítást elvállalok. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatt ki szolgálást ígerek. 3721 156-106

selyem-műfestő és vegyeszeti ruhatisztító

Mai lapunk 6 oldal.

ugyan Zichy Jenő gróf jelölésének, de semmi okosat nem találtak ki arra nézve, hogy kit tiszteljenek meg szűkkörü bizalmukkal. Havranek József polgármestert szeretnék mindenáron, a kőről tudjuk, hogy népszerűsége, a város polgárai-val való összeköttetése némi reményt nyújthatnának. Havranek József a leghatározottabban visszautasította ezt a személyével való csunya játékot s többek előtt kijelentette, hogy örültségnek tartaná most a jelölést. Három év előtt szívesen vállalkozott volna a képviselőségre. Akkor félretolták s azt mondták, hogy a város érdeke követeli Zichy Jenő gróf megválasztását. Most, hogy Zichy Jenő gróf a szívük helyett a gyomrukra nyomja, előrántának a félretolt Havranekot feltörökösnek. Hogy Havranek ezzel a jelöltséggel mondhatatlanul ártana a népszerűségének, ezt már nem akarják észrevenni. Fehérvárott a Tisza név vörös posztó s kivéve a mindenkori hatalom szekeréhez kapaszkodó zsidóságot, alig akad uriember, a ki meggyőződésből volna híve Tisza törvénytíró politikájának. Ha most Havranek beáll az erőszak politikájához székértelőnek, elveszti minden népszerűségét, a melylyel eddig bírt. Hiszen ki ne tudná, hogy Székesfehérvár polgársága tulajdonképpen részben függetlenségi elveket vall. Hogyan győzhetne most már Havranek? Azt hisszük, sehogyan se. De ha 7—800 szavazatot összeszednének is, ennek feléhez csak a presszió árán juthatnának. A zsidóság és néhány uriember meggyőződésből, a hivatalnokok pedig presszió útján, a többi pedig vesztegetés, korrupció árán adná le a kormánypárra szavazatát. S mit mondana hozzá a többi? Hiszen a 8-ki népgyűlés óta Fehérvárott általában hazaárulásnak tartják a Tisza-kormány támogatását. S ha Havranek vállalkoznék a Judás szerepére, ha más nem, de népszerűsége bizonyosan utána sírna akciójának. Aztán meg valljuk csak meg, Havranek József nem épen fiatal ember ám s ha nem is érzi magát vénnek, de egy téli választás izgalmait nem volnának épen javára a becses egészségének. Végül pedig: a képviselőség (ha megválasztának) pünkösdi királyság lenne. Mert, hogy Tisza István nem tud boldogulni a parlamentjével s két-három

hónap mulva újra fog választani — annyira bizonyos, mint a kétszer-kettő.

Fine-finale: Havranek József nem esz a kormánypártnak balekja — a mint ő maga is kijelentette.

A **badajki** kerület kezd mindinkább érdekessé lenni. Széchenyi Viktor gróf szándékáról mit sem tudnak. Személyes tudakozásaink alapján jelezhetjük, hogy az országgyűlési disszidensek egész sereg sűrűnyben és levélben tudakozódtak Széchenyi gróf állásfoglalásáról s hetek óta abszolút nem kapnak választ a kérdezősködéseikre. A gróf Csehországban időzik családi ügyben s legkisebb gondját a magas politika képezi. Más oldalról pedig úgy értesülünk, hogy a gróf családja részéről egészen érthetőleg kíváncsították, hogy Széchenyi Viktornak nem fog fájni a feje a választási izgalmtól. Egyébiránt a gróf fel nem lépésének híre nyílt titok már az egész megyében.

S ha a dolog így áll, a kerület ellenzéke felszabadult a párttárolat becsületbeli megállapodásától. Ha Széchenyi föllépne (az is nagy kérdés, hogy ki léptetné?): a kormánypárt? — onnan kilépett; a függetlenségi párt? — oda so-hase tartozott; a néppárt? — az ellen választották meg) az ellenzék nem foglana ellene állást. De ha nem lép fel, minden méltányosság alapján elvárhatjuk, hogy az ellenzék lehatalmasabb részének, a néppártnak fogják átengedni. A néppárt 1300, a függetlenségi párt 800, a kormánypárt 500 szavattal szerepelt a februári választáson. Ha a függetlenségi párt megtűzi csak azt, hogy nagy részében tartózkodik a szavazástól s nem áll a kormánypárt zászlaja alá, a néppárt győzelme bizonyos. A megye többi kerületeiben Váiban, Csákváron, Rácalmáson, Sárkereszturen ugy sem háborgatja, sőt támogatni fogja a néppárt a függetlenségi jelöltet, tehát nagyon szerény viszonszolgálat lesz a függetlenségieliktől, ha a néppárt jelöltjét győzelemre segítik.

Ki legyen a jelölt? Melegen s őszinte meggyőződéssel ajánljuk Szentiványi Károly badajki plébánost. Mi nagyon jól tudjuk, hogy az ő fényes tehetségei, kiváló szóközi talentuma nagyon

is ismeretesek az egész kerület előtt s már 96-ban akkora népszerűséget szerzett, hogy az ideai választásoknál is legtöbbször őt emlegették.

A **váli és ráczalmási** kerületekben minden csendes. A csák váriban azonban úgy halljuk, hogy Urházy Lajos lovasberényi ev. ref. lelkész óhajt fellépni függetlenségi programmal. Urházy a legutóbbi választáskor is jelölt volt, de Kontra Imre zámolyi ev. ref. lelkész szintén föllépett ellene s a két civódó mellett a harmadik: dr. Horváth Gyula lett a győztes. Kontra azóta eltávozott a s Urházy elég erősnek érzi magát a kerület bizalmának meghódítására.

A **sárkereszturi** kerületben emlegetik Pályi Edét, a Magyar Szó című szennylap különféle védéseken keresztülment főszerkesztőjét, természetesen Tiszapárti programmal. Ugy látszik, hogy Pályi ur nagyon letaksálja a Madarász apó kerületét. No, ha még nem tanult meg futni s nem verték meg, (a mit alig hiszünk) majd ellátják a sárkereszturi kerületben úgy, hogy hazáig karikázhat a görbe lábaival.

Előfizetési felhívás.

A Fejérmegyei Napló 1905. év elején XII. évfolyamába lép. Ez a tizenkét esztendő pályafutás legyen mértéke s bizonyossága annak, hogy miként s mily irányban szolgáltuk a keresztény Magyarország érdekeit. Jelszavunk e kettő volt s ez is marad: **Viruljanak a keresztény erkölcsök magyar hazánkban, legyen szeretet és igazság** a vezérünk, akkor Magyarország minden polgára boldog leend.

Bennünket nem igazgat sem a hatalom, sem személyi érdek. **Függetlennek** érezzük magunkat s a mennyiben a **kereszténység és magyarság** magaslatos eszméivel megegyezik, támogatói vagyunk minden nemes és igaz ügynek.

Erre a két eszmére feltétlen szüksége van hazánknak s hogy e zászló alatt továbbra is harcolhassunk, kérjük olvasóink

— Mégis csak szörnyűség, milyen durvák manapság a férfiak!

— Még az ártatlan csecsemőket is szenvedtetik!

— Szivtelen anya lehet, a ki ilyen kézbe adja a magzatát.

Ilyenforma megjegyzések röpködtek a kocsiban. Az asszonyok mindig szorosabbra vonták a gyűrűt Checco ur körül. A harcias fejkötők fekete gyöngyei és tűi komoran villogtak; a mindig jobban nekierődő nyelvek mozgását a leggyorsabban ketyegő amerikai kronométtel se lehetett volna megmérni. Az inkább fenyegető, mint szónoki taglejtésekről pedig jobb lesz nem is beszélni. Azt látni kellett volna, a mint hogy szegény Checco ur közvetlen közelről látta és kezdte magát határozottan rosszul érezni.

— De hölgyeim, esedezem, hallgassanak meg. Nincs ennek a csudának semmi baja. Azért visított, mert megnyomtam az oldalát. Örít ez, könyörgöm, csak nyomni kell. Nézzék! — Marékra fogta a kicsikét ott, a hol a gomb volt. Cselekedett is olyan kapkolódást és visítást, mintha csak nyuzták volna.

— No ugy-e, akarta mondani diadalmasan, de nem jutott szóhoz. Az asszonytábor formális ribilliót csapott.

— Gyalázatos hóhér, részeg, örült! kiabáltak a részvevő szívű hölgyek. Nem szegényenli magát, még kinosni is azt a szegény gyermeket. Meg kell állítani a kocsit. Bejelentjük a rendőrségen!

— Kvalifikálhatlan eljárás — szólt méltóságosan egy kishivatalnokné, a ki az ura ujságjából tanulta ezt a kifejezést.

— Adja ide azt az ártatlan jószágot, — mondá az egyik. — Majd megettem. Bizonyára éhes szegényke.

— El kell venni tőle!

Ez volt a határozat. Az egyik oda is lépett Checco urhoz, a kiből azonban nagyon ágaskodott a férfui önértet. Legyőzesse magát?

— Elég volt a komédiából! Takarodjanak, vagy mindnyájukat kiszórom ezzel a kölönccel együtt!

A kocsis hirtelen megállott. Rendőr jelent meg a feljárón. — Jó, hogy jön! — kiabáltak az asszonyok — kísérsje be ezt a gyermekgyilkost! — jó, hogy jön — mondá Checco ur, — legalább megszabadulok a pokolból.

— Ez az! Ez az! — hangzott a rendőr mögött többrendbeli káromkodás kíséretében. — Tessék letartóztatni, ha nem fizet. Megrendeli a kocsit, aztán megszökik. Megcsiptük a beste fiát!

Checco ur csendes rezignációval hanyatlott vissza a padra. Még ez is! Persze, arra nem is gondolt, hogy kocsit rendelt az utca végére.

A kegyesszívű asszonyok talán rendőri karhatalommal vétették volna el tőle a sok galiba okozóját, a babát, ha a kritikus pillanatban elő nem kerül Checco ur öcsöce, ki a helyzet magaslatára emelkedvén, pár szóval, (a magából) bankóval (az öregéből) rendőrt, kocsit megbékített és bátyját kivette szívenvései purgatóriumából.

Az öreg hallgatott. Ugy érezte magát, mint a ki rózsás kedvvel nagy örmre készül, de pocsek időre, temetésre ébred. Sőt mintha bátorsága is tűnedezett volna, hogyan nyerjen csatát ezzel a szerencsétlen szerszámmal, mikor annyit vesztett már vele.

Megérkeztek az özvegy házához.

— No csak menjünk be hamarosan, — szólt a fiatalember — Bátyám azonban szedje rendbe ruháját, meg a mondkóját. Majd én tartom addig a bábút!

A rendezkedés hamar megesett. Inkább csak a bajuszával törődött Checco ur. Mire kipödrölte, a bátorsága is megnövekedett. Még a bokáját is összeverte, úgy állott oda öcsöce elé.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

Ajánlom dúsán felszerelt raktáromat a legfinomabb őszi és téli angol és hazai szövetekből. Vállalom mindennemű őr-, egyen- és pápi-ruhák legújanyosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

szives pártfogását. **Alzáttal kérjük az előfizetéseket szives előre való beküldését s az esetleg még künnlevő hátralékok hozzánk juttatását.**

A Fejérmegyei Napló előfizetési ára:

Egy évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyed évre . . .	3 kor.
Egy hónapra . . .	1 kor.

A Fejérmegyei Napló legolcsóbb hetenként háromszor megjelenő lap Fejérmegyében. Jó és gyors értesülés tekintetében pedig túlszámolja a többi lapokat.

Helyben a lap megjelenése napján házhoz hordva kapják az olvasók.

UJDONSÁGOK.

Előfizetőinknek s olvasóinknak szívünk melyéből boldog új esztendő kívánunk. Aldja meg a Mindenható mindanyukat minden lelki és testi jóval.

— **Uj palotahölgyek.** A király Herceg Esterházy Miklósné szül. Cziráky Margit grófnő és ifj. dr. Zichy János grófné szül. Zichy Margit grófnőnek a palotahölgyi rangot adományozta.

— **Karácsonyfa.** Csurgón gróf Károlyi Gyuláné jósa a kis Jézus születésnapját emlékezetes örömmünneppé változtatta az uradalmában levő gyermekek szívében. A csurgói uradalom cselédeinek 270 gyermekét látta el jó meleg téli ruhával s azonkívül pedig mindegyik annyi ajándékot kapott, amennyit sok gazdag szülő sem ad a gyermekeinek. Az iskolában felállított karácsonyfa pazar díszítése egész tündérvilágot varázsolt a szegény kis csemeték szívébe. — 26-án pedig a pompásan felszített iskola termében pasztorjáték volt, a mely ugy az előadott darab kiválósága (kár, hogy a szerző nyomtatásban is nem teszi közzé) valamint a szép előadás folytán a legsikertelensek közé tartozik. Hogy az érdeklődés óriási volt, kétség sem fér hozzá. Sőt a grófi család tagjai is vegnizték s legteljesebb meglegedésüket nyilvánították felette.

— No, csak gyönyögn. Itt a bábu. Be is tartakam.

Beléptek a szobába. Donna Catharina az olasz nők utánözhatatlan gráciájával fogadta vendégeit. Helyet mutatott nekik. Checco ur azonban állva maradt.

— Asszonyom — szölt szertartásos komolysággal — bátorkodom csere-szerződésünkre hivatkozni. Ime, hoztam valamit, a mivel talán csekélyke örömtől szerezhetek, mert mint egyik nagy költőnk mondja: az anya öröme gyermekeiben lakozik . . .

A mondkát egészséges gyermekírássá szakitotta félbe. Checco ur dühösen tekintett a bábura. Roszkor működik a szerkezet. Ugy látszott azonban, minden elementumok összeesküdtek ma ellene, mert a szerkezet teljesen működésbe jött kézzel-lábbal kapálózott, úgy hogy a könnyű lepel is lehullott róla. Előtűnt a rozssá arcoska. Checco ur rátekintett s majd kővé meredt bámulatában. A bábu vonásai mozogtak. Igazi könnyeket hullatott és minden módon tiltakozott Checco ur dadái működése ellen.

— Gigi, édes lelkem! — kiáltott az özvegy és kivette Checco ur kezéből a kisedet — fölverték ezek a csunya bácsik az álomból. Aludjal

— **Válság az iskolaszékben.** A városi közgyűlés csütörtökön tartott ülésén leszavazta Diebala György iskolaszéki elnök azon indítványát, hogy Szirbek József igazgató mentessék fel a tanítás alól. Az iskolaszék érdemes elnöke ezt a kérdést bizalmi kérdésnek tekintette s tegnapi kelettel levelet intézett Havranek József polgármesterhez, amelyben bejelenti az elnöki állásról való lemondását. Öszinte sajnálattal vesszük tudomásul Diebala György ezen elhatározását, mert eme rövid, pár hónapi működése alatt fényes bizonyosságot tett arról, hogy mint mindenben, ugy az iskolaszéki elnökség ügyeinek vezetésében is egész ember, a ki se időt, se fáradságot nem ismert, ha az iskola magasztos s ügyéről volt szó. A mellett igazi jó szívet mutatott a tanítás ügye iránt, a melyért a tanítói kar ragaszkodó háláját vivta ki magának.

Arról, hogy ki lesz az új elnök, természetesen fölösleges és hiu dolog is volna ez idő szerint beszélni.

— **Eljegyzés.** Benkő József csakberényi jegyző eljegyezte Paczelt Erzsikét Debreczenből.

— **Blaža Lujza jön.** Még tavaly megígérte a nemzet csalogánya, — amikor t. i. körútjában Székesfehérvárra is eljött, — hogy a Vörös-kereszt Egyesület javára a székesfehérvári színházban fel fog lépni. A napokban egy levél érkezett a művésznőtől, amelyben jelzi, hogy a jövő héten hajlandó ígértét bevéltani. Ma tartott az egyesület választmányra e tárgyban ülést, amely alkalommal elhatározták, hogy sürgönyileg köszönetüket fejezik a művésznőnek e nemes elhatározásáért, és a vendégzereplés idejének pontos megjelölésére kéri. Ugy halljuk, hogy 3-ára terveztek az első előadást. Három estéről van szó, s az egyik (első) este tisztá jövedelmét kapja az egyesület.

— **A honvédség köréből.** A következő tartalékos honvéd hadapród-tisztjelöltessék hadnagyokká neveztetett ki a m. kir. 17-ik honvéd gyalogezredhez: Gagyi Dénes (24. honv. gy. e.), Bürgözi Béla (13. h. gy. e.), Berényi Ármán (7. h. gy. e.) Nemsur Lajos, Klein Lipót (12. h. gy. e.), Szabó Aladár (8. h. gy. e.), Almásy Antal, Denkinger József, Kauten József (8. h. gy. e.) Tartalékos hadapród-tisztjelöltessékké a következő tartalékos hadapródok: Berger Gyula, Lovass Gyula, Schwarz István, Pfeiffer Hermann és Szép József; tartalékos hadapródokká a következő tartalékos hadapródjelöltek: Prick Mihály és Haidecker Jenő; önkéntesek: Demokos Gyula, Könyv Károly és Szabó Alajos. A vétkötelezett-

ség teljesítése után a honvédség kötelékéből elbocsáttatott a következő tartalékos hadnagyok: Hekele István és Szentpétery Zoltán.

— **Levél.** „Tekintetes Szerkesztő ur! A napokban Pesten volt dolgom, s mivel a dolgom mellett sok szabad időm maradt, no, meg mert szeretem a szépművészetet, elmentem a Múcsarnokba. Nem akarok kritikai tanulmányt írni, de nem mulaszthatom el megemlékezni arról a meglepetésről, amely ott reám várt. Ma már kevés nagyobb méretű képet láthat az ember, s így méltán tűnt fel mindenkinek az a hatalmas festmény, amely az egyik terem falán függ. Engem azonban kétszeresen meglepett, amennyiben a képen megörökített alakokat csaknem egytől-egyig ismerem. Hogyvisne, mikor ott láttam Esterházy Miklós herceget, Esterházy Mihály, Béla és László grófokat, gróf Széchenyi Bélát, Zichy Kázmér és István grófokat, Cziráky Antal grófot és fiát: Lászlót, Cziráky Béla grófot és fiát: Józsefet, Keglevich Miklós, Károlyi Lajos, Teleky Tibor, Trauttmansdorff grófokat, Meszlény Pált és Benedeket, Fráthy Pál és Trauttenberg Frigyes bárókat, Inkey Antalt, Burcharth-Bélaváry Rezsőt, Tallian Vilmost, Nagy Pált és Gyulát, Sárközy Istvánt, Chernel Viktort és Istvánt. A remek festmény alkotója: Glatz Oszkár oly sikertűlt alkotással lépte meg a szakértőket, amilyen a téli kiállításon alig akadt több. Mint hallom, szép pénzt kapott érte: 12 ezer koronát. A kép fent elsorolt alakjai a Meszlény-család messze földön híres velencei vadászatainak állandó vendégei, tagjai. Ennek a képné a megfestésével a szives házigazdák — ugy látszik — maradó emléket akarják kastélyukban elhelyezni annak a szép barátságának, amely a vadásztársaság tagjai közt honol. Hogy ez a festmény nemcsak mint emlék, de mint műemlék is becsek lesz, az a művész érdeme. Kelt . . . . Tisztelője —s.”

— **Németországgal való kereskedelmi viszonyunk rendezése** ránk nézve az összes kereskedelmi viszonylatok közt kétségkívül a legfontosabb. Egy pillanás kereskedelmi statisztikánkra megvilágítja ezt az állítást. Ausztriától eltekintve, a melylyel vámközösségben vagyunk, a vámkülföldre megy kivitelünk 30%-a. Ebből 11.5% magába Németországba; tehát összes külföldi kivitelünknek több mint egy harmada. Vegyük hozzá, hogy ebben a legutóbbi öt évben folytonos kiviteli emelkedés mutatkozik. Magyarország kivitele Németországba 1899. óta évről-évre a következő számokat tünteti fel: 134.8, 141.2, 140. 154.1 és a legutóbbi 1903. évben 155.3 mill⁶

— Talán a többi bajnak is te vagy az oka

— Tessék különbséget tenni.

— Hát engem ismer-e lépett elő az egyik fiatalember.

Checco ur majd hogy torkon nem fogta az első meglepetésben. Az a suhanc volt, a ki az utcán boszantotta, és a csöcséléket nyukára zúdította.

— Hát engem ismer-e? — s előlépett a kocsis, a kit vadonatúj ötessel kellett elhallgattatnia.

Checco ur elnevelte magát. Talán ti voltak a tisztas matronák is a lívonatuban? Fiuk haragudnom kellene, de nem tudok. Ha azonban már benne vagyunk a cserélgetésben, jöjjetek hozzám, segítsétek kicsérélni bennem az agglegényt a völegénytel.

Az indítvány általános helyeslésre talált és nagy szakértelemmel megvalósítottat avval a meglepő eredménnyel, hogy nemcsak Don Checcót cserélték ki, hanem, mint a rozss nyelvek beszélők, az egész tisztas kis kompánia is kicsérélődött: reggelre alig tudták magukat egymástól megkülönböztetni.

Karácsonyi vásár! Óriási nyakkendő választék. Elsőrendű mímősegű francia Pique-ingek drbjá 1.50 frt. Kalapok, sapkák, cipők. **Alkalmi tárgyak!** Bórtárcák. Zsebkeendő tartók, kesztyű tartók, parfüm casseták. francia és külföldi illatszerek stb. Uri-és női divatoikkék. **Szürme colick 75 krtól.** Alkalmi vétel! Női batizet aoujour-zsebkeendő, fehér tetja 1 frt, szines szélű tetja frt. 1.20. Tiszta vászon férfi zsebkeendő legujabb divatu minták tetja 3 frt. mig a készlet tart.

Knazovitzky Béla

Székesfehérvár.

1)500. Ezek ismét számok, melyeket elcsavarni nem lehet. Ezzel szemben más következtetésre nem juthatunk, mint hogy az igazság azt követeli, hogy a városi hivatalnokok fizetése, tekintettel a sanyaru előléptetési viszonyokra, jobban emelendő, mint az állami tisztviselőké.

Ugyan így járt el Győr városa, s a mint utólag értesültünk, Szeged és Kolozsvár városok is, pedig mindenkinek sokkal nagyobb pótdadója és sokszorta nagyobb tisztli létszáma van. Az állami fizetési táblázatot nézetünk szerint elfogadni amúgy sem lehet, mert nálunk alkalmazva sok visszásságra vezetne és közönségünk körében is megütkezésre adna okot. Nézetünk szerint tehát egy saját rangosztályozást kellene csinálni és pedig így:

Rangosztály	Állás	Fizetés koronákban
I.	Polgármester	I. 8000 II. 7200
II.	Főkapitány Főjegyző	I. 6400 II. 6000 III. 5600
III.	Tisztai ügyész Tanácsos Főmérnök Főszámvevő	I. 5000 II. 4600 III. 4200
IV.	Főorvos Ársvédelmi ülnök I. aljegyző Számvevő Pénztáros	I. 3800 II. 3500 III. 3200
V.	Alkapitány Mérnök Levéltáros II. aljegyző Alszámvevő Ellenőr	I. 3000 II. 2800 III. 2600
VI.	Ker. orvosok Számfejtő Közgyám Igtató Kiadó Nyilvántartó Rendőrségi igató Szállásmester Városgazda Járlatkezelő	I. 2400 II. 2200 III. 2000
VII.	Kertész Irnok Műszaki segéd Rendőrbiztos Végrehajtó Joggyakornok Közig. gyakornok	I. 1800 II. 1600 III. 1400

Lakásbérék a fizetésnek megfelelőleg az államé szerint számítatnának. Így, — elfogadva az ötödéves korpóték rendszerét — megfelelően az igazságnak és méltányosságnak, melyet a saját tisztikarunkkal szemben gyakorolnunk kell.

Most már csak az a kérdés van hátra, vajon miből lehet ezt előteremteni.

Aki csak egy kissé is foglalkozott a város költségvetésével, kénytelen belátni, hogy a városnak, a költségvetésből láthatólag semmi más fedezeti alapja nincs mint a pótdadó. Nagy ellenvetés, hogy az már most is elég magas, mégna-gyobb az: hogy népünk szegény. Nézzük, vajlon a többi városoknál, hol a fizetésrendezés megtörtént, milyenek a viszonyok? Ugyanolyanok mint nálunk, azaz, hogy mégsem. Nem, mert 80%-nál kevesebb pótdadója egyiknek sincs; ezenkívül vannak a villamvilágítási, vízvezetési, stb. pótlékok. Városunk pótdadója ezzel szemben 59%, s ha hozzávesszük a fenti táblázat által szükséges 10%-os emelkedést, ki fog tenni 69%-ot.

Igaz, hogy 10%-sok, de viszont azt sem

tagadhatjuk, hogy igaza van, ha a tisztikar azzal érvel, hogy ezen 10% a szorgalmas ellenőzés és lelkiismeretes munka által redukálódik 2%-ra. Azt hisszük, hogy a tárgyat kellek megvilágítottuk. A városi közgyűlés van most már csak hivatva határozni tisztikarának sorsa felett.

(Szívesen közöltük az érdekelteket egyik fél véleményét. A másik fél a közönség, a melyet mi is képviselünk. Mit követelhet ez? Szorgalmas, lelkiismeretes munkát a tisztikartól. A hivatalos órák pontos, lelkiismeretes betartását. Ekkor gyorsan fog menni a munka, kevesebb munkaeóre lesz szükség s a város közönsége örömmel helyezkedik a viszont való méltányosság álláspontjára. Szerk.)

Színház.

Csütörtök, december 29.

Bolond. Ismét egy élvezetes előadásban volt részünk. Mégegyszer színre hozták a Bolond-ot. (Reméljük: nem utolszor!) A közönség ugyan nem szorongott a nézőtérben, de azért színészeink éppoly dicséretes ambicióval játszottak, mint más-
kor. Ki is jutott a tapsból nekik, különösen pedig Káldy Mariskának és Mátráinak.

Péntek, december 30.

Fecskefészek Talán jobb lesz erről az elő-
adásról nem is szólnunk!

IRODALOM.

Az új „Borromeus”. A Borromeus, e kitűnően szerkesztett győri kath. hitszónoklati folyóirat, most megjelent számával a XIX. évfolyamba lépett. A két évtizedes múlt küszöbe előtt szerkesztésében és tulajdonjogában személyi változás állott be. Nagy Antal kanonok ugyanis, a lap eddigi főszerkesztője és kiadója, szemeinek megviselt volta s egyéb elfoglaltságai miatt a folyóiratot teljesen Gerebenics Sándor eddigi szerkesztő kezeibe tette le. Gerebenics Sándor, győri káptalandombi lelkész, országos hírv. hitszónok, a ki a Borromeust elsőrendű hitszónoklati folyóirattá emelte. Neve s eddigi működése elég biztosíték e folyóirat jövőjére. Az első szám is bizonyítékát nyújtja a sokoldalúságnak s a gondos szerkesztésnek. Gerebenics Sándor adventi szentbeszéd sorozata mellett, dr. Prohászka Ottokártól, dr. Mohl Antal püspöktől közöl beszédeket. Programja nagy conceptióju és terjedelmes. Kétség-telen, hogy e nagyarányú s rendszeres programot Gerebenics be is fogja váltani. A lap, amely eddig is hézagpótló volt, valósággal nélkülözhetetlen a néppel érintkező papságra. A köznép szívéhez ma alig tud valaki meggyőzőbben és meghatóbban szólni, mint Gerebenics. A hitgazságokat oly könnyen és egyszerűen adja elő, hogy megérti a műveletlen s meggyőzi a tanulat-is. A folyóiratot, amelynek ára ezenul is 8 korona, igaz meggyőződéssel ajánljuk olvasóink pártfogásába.

Anyakönyvi statisztika

1904. évi december hó 24-től december hó 31-ig

I. Születés.

Született: 9 törvényes fiú, 9 leány; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; halva született 0 törvényes fiú: 0 leány: 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 18.

II. Halálozás.

Ehalt: 10 fi, 4 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 0, leány: 2; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; 7 éven felüli fi: 8, nő: 4. — Összesen: 14.

E szerint a születés a halálozást 1-el mulja felül.
Ehaltak: Varga Rózsa r. k. önálló varronó 42 éves, Korház-utca 6 sz. — Husveth József, r. k. önálló kötél-gyártó 68 éves, Palotai-utca, 35 sz. — Özv. Petrovics Mihályné Lászlák Erzsébet, r. k. 64 éves Szt. Gy. kórház. — Csiplányi János g. k. önálló kőműves, 73 éves, Tobak-utca

17 sz. — Kostyelik Ferenc r. k. magánzó 70 éves Palotai-utca, 20 sz. — Keller Erzsébet r. k. 43 éves Szt. Gy. kórház. — Rózsa Mária, ev. ref. 5 napos Horog-utca 3. sz. — Pock György r. k. 7 éves Ráchehy 1198 sz. — Szabó Katalin r. k. 2 éves Sár-utca 23 sz. — Varga János, ev. ref. földm. napsz. 30 éves, Szt. Gy. kórház. — Kiss János a. h. ev. földm. napsz. 61 éves Szt. Gy. kórház. — Samarus Ferenc, ev. ref. déli v. lámpa kezelő 28 éves, Szt. Gy. kórház. — Horváth Ferenc r. k. földm. napsz. 53 éves Szt. Gy. kórház. — Özv. Komlósi Mihályné Csüppenszki Anna, r. k. kisbirtokos, Öreg-utca 45 sz.

Kihirdetések: Tóth László és Peresztegi Nagy Mária, Székesfehérvár. — Horváth István, önálló bogárn Dáka, és Tiringer Mária Székesfehérvár. — Mihály István déli vaui kalauz Nagykanizsa és Hertai Erzsébet, Székesfehérvár. — Pap András d. v. fűkező, és MAYER Mária Magdolna Székesfehérvár. — Fodor Pap Ferenc kisbirtokosnak segítő családtagja és Szabó Teréz Székesfehérvár. — Vincici István, földm. napsz. és Jankovics Katalin, Székesfehérvár. Molnár József, kisbirtokosnak segítő családtagja és Vig Anna, Székesfehérvár.

Nyilttér.)*

Boldog újévét

kíván tisztelt vendégeinek és jó ismerőseinek

Barnai Ignác,
a Magyar Király szálloda
bérloje.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk

Elszűntü szabó-
üzlet, aibál is inkább,
mert szabásza a kitűnő szabás-
ról méltán híres: **Szirkovics András.**
TÖUL LAJOS főfőszabó
Szfehérvár, Kossuth-utca 15. (a postával szemben)
Készít mindennemü polgári öltöny-
ket, papírukat, katonai öltö-
nyöt és liberált a legju-
ványosabb árban.
276 5 52-30

Van szerencsém a n. é. közön-
ségnek heces tudására hozni,
hogy 34 év óta fennálló

könyvkötő üzletemben

egy a legegyszerűbb könyvkötést,
mint a legdiszesebbet is, üzleti vagy
könyvtári könyvek bekötését a leg-
jutányosabb árért pontosan készítem
A n. é. közönség szives pártfo-
gását kérve

kiváló tisztelettel

Friesz József,

2713 52-40
könyvkötő
Szfehérvár, Iskola-utca 3. sz.

Legelegánsabb cipők

készülnek Csúcs István kitűnő hírnevű cipész műhelyében.
Pompás választékot tartok mindennemü lábbeliekből, me-
lyeknek kitűnő minőségeért felelősséget vállalok. Leghírne-
vesebb angol cipőkrémek és cipőfénymazak. **Raktár Székes-
fehérvár, Nádor-utca (Eisenbart óras mellett)** 52-36.

Nagy választék angol fayence tea, kávé, mokka csészékben és oszonna készletekben

Schnetzer Nándor

üveg, tükör és porcellán kereskedésében
2918 Szögyény-Marich-utca 5. sz. 10-7

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **kész kárpitos-munkákból** u. m. garnitúrák, ebédlő-divánok, ottománok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elvállalok továbbá mindennemű kárpitos és díszítő munkákat, valamint **szobák tapétázását**, ugyszintén a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legjutányosabb árban!

Feltétlen megbízhatóság, elsőrendű munkák.

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2870 kárpitos és díszítő. 57-18

Elsőrangú butorüzlet.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy **saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok** a

Kórház-utca 4. sz. alatt (saját ház).

Raktáron vannak: **üri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba- és konyha-butorok** a legszolidabb kivitelben, melyeknek jöminőségéért felelősséget vállalok.

Főelvem odairányul, hogy ezen szakmában előforduló silány **gyári munkák** által félrevezetett közönség helyben találjon **szolidan készült butorokat.**

Elvállalok továbbá **minta és rajz** szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyszintén **mindennemű asztalos munkákat** jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség b. figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

NYÁRI GÁBOR,
52-20 épület- és butor-asztalos. 2773

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA**
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZ
MELLEKELVÉ VAN!

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban, Szent-István-tér I. sz.

Amit hölgyeink

örömmel vártak:

már december 1-én megkezdődött

Nagy karácsonyi vásárunk!

Nem kiselejtezett, divatját mult, hanem tulhalmozott
raktárunk **kitünő minőségű** cikkeit bocsájtjuk t. vevőink
rendelkezésére **bámulatos olcsó árak mellett!** x x x x

Bő alkalmat nyújtunk igen t. vevőinknek **remekes ka-
rácsonyi és ujévi ajándék tárgyak** vásárlására, hanem
az általános szükséglet fedezésére is, mert áruházunk

összes cikkeire kiterjed az occasio

* * * * * **és tart december hó 31-ig.** * * * * *

* Mintákat vidékre készséggel küldünk! *

Pontos, szolid kiszolgálásról kezeskedik cégünk elismert jó hirneve.

SCHUBERT ÉS SCHLESINGER

SZÉKESFEHÉRVÁR, NADOR-UTCA.

2914

6-6

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.